

YANGI O'ZBEKISTON YANGI TA'LIM TIZIMI, TA'LIMDA INNOVATSION YONDASHUVLAR.

Zuxra Xamrayeva Raximberdi qizi

Qoraqalpog'iston respublikasi Ellikqal'a tumani

42-maktab Boshlang'ich ta'lim o'qituvchisi

Annotatsiya: Yangi O'zbekiston davrida ta'lim tizimi tubdan isloh qilinmoqda va bu jarayon mamlakatning barcha hududlarida keng ko'lamda amalga oshirilmoqda. Ta'lim tizimining yangilanishi nafaqat o'quv dasturlarini modernizatsiya qilish, balki o'qitish metodlari, o'quv muhitini yaxshilash, shuningdek, ta'lim infratuzilmasini rivojlantirishni ham o'z ichiga oladi. Bu islohotlar yosh avlodni zamonaviy bilim va ko'nikmalar bilan ta'minlash, ularni xalqaro maydonda raqobatbardosh kadrlar sifatida tayyorlashga qaratilgan.

Kalit so'zlar: ta'lim, innovatsion yechimlar, zamonaviy pedagogik texnologiyalar, dasturlar, metodikalar, ko'nikma, bilim, texnologiyalar.

Аннотация: В эпоху Нового Узбекистана система образования переживает коренное реформирование, масштабное во всех регионах страны. Обновление системы образования включает в себя не только модернизацию учебных программ, но и совершенствование методов обучения, среды обучения, а также развитие образовательной инфраструктуры. Эти реформы направлены на обеспечение молодого поколения современными знаниями и навыками, подготовку его как конкурентоспособных кадров на международной арене.

Ключевые слова: образование, инновационные решения, современные педагогические технологии, программы, методики, навыки, знания, технологии.

Abstract: In the era of New Uzbekistan, the education system is undergoing a fundamental reform, and this process is being implemented on a large scale in all regions of the country. The renewal of the education system includes not only the modernization of curricula, but also the improvement of teaching methods, the learning environment, as well as the development of educational infrastructure. These reforms are aimed at providing the younger generation with modern knowledge and skills, preparing them as competitive personnel in the international arena.

Keywords: education, innovative solutions, modern pedagogical technologies, programs, methodologies, skills, knowledge, technologies.

KIRISH

Ta'lim sohasida innovatsion yondashuvlar o'quv jarayonini tubdan o'zgartirmoqda. An'anaviy ta'lim usullaridan voz kechib, interaktiv va faol o'qitish metodlari joriy qilinmoqda. O'quvchilar va talabalar faqat ma'lumotlarni yodlash bilan

cheklanmay, balki ularni tahlil qilish, muammolarni hal etish, ijodiy fikrlash ko'nikmalarini rivojlantirishga o'rgatilmoqda. Bu esa yoshlarni mustaqil fikrlashga, o'z qarorlarini qabul qilishga, jamoada samarali ishlashga tayyorlaydi. Yangi O'zbekiston ta'lim tizimida raqamli texnologiyalar keng qo'llanilmoqda. Elektron darsliklar, interaktiv taqdimotlar, onlayn platformalar o'quv jarayonini yanada boyitmoqda. Shu bilan birga, masofaviy ta'lim imkoniyatlari kengaymoqda, bu esa ta'limga kirish imkoniyatlarini oshiradi, ayniqsa uzoq hududlarda yashovchi o'quvchilar uchun katta ahamiyatga ega. Zamonaviy axborot-kommunikatsiya vositalari yordamida o'qituvchilar va o'quvchilar o'rtasidagi muloqot yanada samarali bo'lmoqda.

ADABIYOTLAR TAHLILI VA TADQIQOT METODOLOGIYASI

Ta'limda individual yondashuv prinsipiga katta e'tibor qaratilmoqda. Har bir o'quvchining qobiliyatlari, ehtiyojlari va qiziqishlari inobatga olinadi. Bu yondashuv o'quvchilarning o'z salohiyatini to'liq ochishiga, o'qishga bo'lgan qiziqishini oshirishga xizmat qiladi. Shuningdek, inklyuziv ta'lim tizimi rivojlanmoqda, nogironligi bo'lgan bolalar uchun teng imkoniyatlar yaratish maqsad qilinmoqda. Bu esa jamiyatda ijtimoiy adolat va tenglik tamoyillarini mustahkamlashga yordam beradi. Kasb-hunar ta'limida innovatsion yondashuvlar bozor talablariga mos kadrlar tayyorlashga qaratilgan. O'quv jarayonida amaliyotga katta e'tibor qaratilmoqda, bu esa o'quvchilarni real ishlab chiqarish sharoitlariga tayyorlaydi. Innovatsion metodlar yordamida o'qitish jarayoni yanada samarali va natijali bo'lib, yoshlarni ishga joylashish imkoniyatlarini oshiradi. Shuningdek, kasb-hunar ta'limi sohasida yangi texnologiyalar va uskunalar joriy qilinmoqda. Oliy ta'limda ham yangiliklar ko'p. Universitetlar xalqaro standartlarga moslashmoqda, ilmiy tadqiqotlar faol rivojlanmoqda. Yosh olimlar va talabalar uchun qo'llab-quvvatlash tizimi kuchaytirilmoqda. Bu esa mamlakatning ilm-fan salohiyatini oshirishga xizmat qiladi. Xorijiy universitetlar bilan hamkorlik kengaymoqda, talabalar uchun almashinuv dasturlari amalga oshirilmoqda. Bu imkoniyatlar yoshlarning malakasini oshirishga, ularni global miqyosda raqobatbardosh qilishga yordam beradi.

MUHOKAMA VA NATIJALAR

Ta'lim sohasida kadrlar malakasini oshirish tizimi ham takomillashtirilmoqda. O'qituvchilar uchun muntazam ravishda zamonaviy metodika va texnologiyalar bo'yicha treninglar tashkil qilinmoqda. Bu ularning kasbiy mahoratini oshirish, o'quv jarayonida innovatsion yondashuvlarni samarali qo'llash imkonini beradi. Yangi O'zbekiston ta'lim tizimida o'qituvchilarni rag'batlantirish va ularning mehnatini munosib qadrlash tizimi ham rivojlanmoqda. Ta'limda innovatsion yondashuvlar nafaqat bilim berish, balki o'quvchilarning shaxsiy rivojlanishi, ijodiy fikrlash va muammolarni hal etish ko'nikmalarini shakllantirishga qaratilgan. Bu yoshlarni zamonaviy jamiyatning talablariga tayyorlaydi. Innovatsiyalar yordamida ta'lim

jarayoni yanada interaktiv, qiziqarli va samarali bo'lmoqda. O'quvchilar mustaqil fikrlashga, jamoada ishlashga, yangi bilimlarni o'zlashtirishga o'rgatilmoqda.[1]

Yangi O'zbekistonning ta'lim sohasidagi islohotlari mamlakatning ijtimoiy-iqtisodiy rivojlanishiga katta ta'sir ko'rsatmoqda. Ta'lim sifatining oshishi yoshlarning kasbiy va shaxsiy salohiyatini rivojlantirishga, ularning jamiyatdagi o'rnini mustahkamlashga xizmat qiladi. Innovatsion yondashuvlar ta'lim tizimini yanada zamonaviylashtiradi, uni xalqaro standartlarga moslashtiradi. Bu esa O'zbekistonning global maydonda raqobatbardoshligini oshirishga yordam beradi. Yangi ta'lim tizimida o'quvchilarning sog'lom turmush tarzini shakllantirishga ham alohida e'tibor berilmoqda. Jismoniy tarbiya, sog'lom ovqatlanish, ekologik madaniyat kabi mavzular ta'lim dasturlariga kiritilmoqda. Bu yoshlarni nafaqat bilimli, balki sog'lom va barkamol shaxs sifatida tarbiyalashga xizmat qiladi. Shu bilan birga, axloqiy-ruhiy tarbiya, milliy qadriyatlarni o'rgatish ham ta'lim jarayonining muhim qismi hisoblanadi.[2]

Ta'limda innovatsiyalar joriy etilishi bilan birga, o'quv jarayonida baholash tizimi ham takomillashtirilmoqda. Baholash nafaqat bilim darajasini aniqlash, balki o'quvchilarning rivojlanish jarayonini kuzatish, ularni rag'batlantirish maqsadida amalga oshiriladi. Shu boisdan, baholashda faqat testlar emas, balki loyihalar, taqdimotlar, ijodiy ishlar ham qo'llanilmoqda. Bu esa o'quvchilarning bilim va ko'nikmalarini yanada yaxshiroq baholash imkonini beradi.[3]

Yangi O'zbekiston ta'lim tizimida ota-onalar bilan hamkorlik kuchaytirilmoqda. Ota-onalar ta'lim jarayonining faol ishtirokchilari sifatida jalb qilinadi. Bu o'quvchilarning ta'limdagi muvaffaqiyatlarini oshirishga yordam beradi. Shu bilan birga, ota-onalarning ta'lim jarayoni haqidagi bilimlarini oshirish uchun seminarlar, treninglar tashkil qilinmoqda. Bu esa ta'lim jarayonining yanada samarali bo'lishiga xizmat qiladi. Yangi O'zbekiston ta'lim tizimida madaniyat va san'atga alohida e'tibor berilmoqda. O'quv dasturlariga musiqiy, badiiy va madaniy fanlar kiritilmoqda. Bu yoshlarning estetik didini rivojlantirishga, ularni madaniyatga qiziqtirishga xizmat qiladi. Shu bilan birga, milliy madaniy merosni o'rganish va saqlash ta'lim jarayonining muhim qismi sifatida qaralmoqda. Bu esa yosh avlodda milliy o'zlikni anglash va hurmat qilish hissini shakllantiradi.[4]

Ta'lim tizimida innovatsion yondashuvlar yordamida o'quvchilar va talabalar uchun qulay va xavfsiz o'quv muhitlari yaratilmoqda. Maktab va universitetlar zamonaviy jihozlar bilan ta'minlanmoqda, o'quvchilar uchun sport va dam olish joylari tashkil qilinmoqda. Bu esa ularning jismoniy va ruhiy salomatligini mustahkamlashga xizmat qiladi. Shuningdek, ta'lim muassasalari xavfsizligini ta'minlash uchun zamonaviy texnologiyalar joriy qilinmoqda. Yangi O'zbekiston ta'lim tizimida xalqaro hamkorlik kengaymoqda. Ta'lim sohasida xorijiy davlatlar bilan tajriba almashish, qo'shma loyihalar amalga oshirish, xalqaro konferensiyalar va seminarlar tashkil etish

orqali mamlakat ta'limining sifatini oshirishga erishilmoqda. Bu hamkorlik yoshlarning dunyoqarashini kengaytiradi, ularni global miqyosda bilim olishga rag'batlantiradi. Yangi ta'lim tizimida innovatsion yondashuvlar orqali nafaqat bilim, balki axloqiy-ijtimoiy ko'nikmalar ham rivojlantirilmoqda. Yoshlar orasida vatanparvarlik, halollik, mas'uliyatlilik kabi qadriyatlar targ'ib qilinmoqda. Bu esa jamiyatda sog'lom va barqaror muhit yaratishga xizmat qiladi. Shu bilan birga, yoshlarning ijtimoiy faolligi oshirilmoqda, ularni jamoat ishlariga jalb qilish orqali ularning yetuk fuqarolar sifatida shakllanishi ta'minlanmoqda.[5]

Ta'limda innovatsion yondashuvlar yordamida o'quvchilarning o'z-o'zini boshqarish ko'nikmalari rivojlantirilmoqda. Bu yoshlarni mustaqil qaror qabul qilishga, o'z vaqtini samarali boshqarishga, maqsadlarni belgilashga o'rgatadi. Shu bilan birga, jamoaviy ishlash, liderlik sifatlarini shakllantirishga katta e'tibor qaratilmoqda. Bu ko'nikmalar yoshlarni kelajakda muvaffaqiyatli bo'lishiga tayyorlaydi. Yangi O'zbekiston ta'lim tizimida ekologik ta'lim ham muhim o'rin tutadi. Yoshlar tabiatni asrash, atrof-muhitni muhofaza qilish haqida bilim va ko'nikmalarga ega bo'lishi uchun maxsus dasturlar ishlab chiqilmoqda. Bu esa ularni mas'uliyatli fuqarolar sifatida tarbiyalashga xizmat qiladi. Shu bilan birga, ekologik ongni oshirish orqali barqaror rivojlanishga hissa qo'shiladi. Ta'lim sohasida innovatsiyalar yordamida o'quvchilarning sog'lom raqobat muhitida rivojlanishi ta'minlanmoqda. Musobaqalar, olimpiadalar, tanlovlar orqali yoshlarning bilim va ko'nikmalari sinovdan o'tkaziladi. Bu ularni yanada intiluvchan va faol bo'lishga undaydi. Shu bilan birga, bunday tadbirlar yoshlarning o'z salohiyatini anglashiga, yangi cho'qqilarni zabt etishga intilishiga xizmat qiladi. Yangi O'zbekiston ta'lim tizimida innovatsion yondashuvlar orqali o'quvchilarning sog'lom turmush tarzini shakllantirishga ham katta e'tibor berilmoqda. Jismoniy tarbiya, sog'lom ovqatlanish, ekologik madaniyat kabi mavzular ta'lim dasturlariga kiritilmoqda. Bu yoshlarni nafaqat bilimli, balki sog'lom va barkamol shaxs sifatida tarbiyalashga xizmat qiladi.

XULOSA

Xulosa qilib aytganda, yangi O'zbekiston ta'lim tizimida amalga oshirilayotgan islohotlar va innovatsion yondashuvlar mamlakat ta'limining sifatini tubdan oshirmoqda. Ta'lim jarayoni nafaqat bilim berish, balki o'quvchilarning shaxsiy rivojlanishi, ijodiy fikrlash, mustaqil qaror qabul qilish ko'nikmalarini shakllantirishga qaratilgan. Raqamli texnologiyalar, individual yondashuv, inklyuziv ta'lim, kasb-hunar va oliy ta'limda amaliyotga alohida e'tibor berilishi yoshlarni zamonaviy, raqobatbardosh va barkamol kadrlar sifatida tarbiyalashga xizmat qiladi. Ushbu islohotlar mamlakatning ijtimoiy-iqtisodiy rivojlanishiga sezilarli hissa qo'shib, O'zbekistonni global ta'lim maydonida munosib o'rin egallashiga imkon yaratadi. Shu tariqa, yangi O'zbekiston ta'lim tizimi yosh avlodni kelajakda yanada yuksak marralarga yetaklaydi, ularning bilim va ko'nikmalarini dunyo standartlariga

moslashtiradi hamda barqaror va rivojlangan jamiyat barpo etishda muhim omil bo'ladi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR

1. Abdurahmonov, M. (2018). "Yangi O'zbekiston ta'lim tizimida innovatsiyalar va ularning ahamiyati". Toshkent: O'zbekiston Milliy Universiteti Nashriyoti.
2. Karimova, S. (2019). "Ta'limda innovatsion yondashuvlar: nazariy va amaliy jihatlar". Toshkent: O'zbekiston Respublikasi Ta'lim Vazirligi.
3. Islomov, D. (2020). "Yangi O'zbekiston ta'lim tizimining rivojlanish istiqbollari". Toshkent: Ilmiy Nashrlar.
4. Tursunov, A. (2021). "Raqamli texnologiyalar va ta'limda innovatsiyalar". Samarqand: Samarqand Davlat Universiteti Nashriyoti.
5. Mamatqulov, B. (2021). "Individual yondashuv va inklyuziv ta'lim: yangi imkoniyatlar". Toshkent: Ta'lim Sohasi Ilmiy Jurnali, 3(12), 45-53.
6. Rahimova, N. (2022). "Kasb-hunar ta'limida innovatsion metodlar". Toshkent: O'zbekiston Kasb-hunar Ta'limi Markazi Nashriyoti.
7. Ergashev, J. (2022). "Yangi O'zbekiston ta'lim tizimida sifat va samaradorlikni oshirish yo'llari". Toshkent: O'zbekiston Respublikasi Ta'lim Vazirligi Nashriyoti.